

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja definirani su u *Prostornom planu Županije*, a iščitavaju se već u prvom dijelu ovog Plana *Polazišta - točka 1.1.3.* u kojoj se analiziraju planski pokazatelji i obveze iz PPMŽ-a, kao dokumenta prostornog uređenja šireg područja.

PPMŽ je temeljni dokument gospodarenja prostorom, prostornog razvoja i planiranja na razini Županije. PPMŽ-om se razrađuju načela prostornog uređenja i utvrđuju ciljevi prostornog razvoja, te organizacija, zaštita, korištenje i namjena prostora.

Prostorni plan Županije definira osnovnu prostornu i gospodarsku strukturu Županije, sustav središnjih naselja regionalnog značaja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, prostorna mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, te druge elemente od važnosti za Županiju.

Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja određeni su u odnosu na:

- ravnomjeran razvoj na cjelokupnom prostoru Županije,
- izgradnju sustava infrastrukture na prostoru Županije,
- zaštitu krajobraznih vrijednosti,
- zaštitu prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina.

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija

URBANIZACIJA NASELJA KOJA IDE UKORAK S RAZVOJEM SUVREMENOG TEHNOLOŠKOG DRUŠTVA JE NEZAUSTAVLJIV PROCES, STVARNOST DANAŠNJICE, A NA KOJU BI TREBALO UTJECATI PLANSKIM MJERAMA.

NAJSVRHOVIJOM PROSTORNOM ORGANIZACIJOM SMATRA SE STVARANJE POLICENTRIČNE MREŽE OPTIMALNO STRUKTURIRANIH NASELJA, GDJE TREBA OSOBITO POTICATI RAZVOJ MANJIH GRADOVA I GRADOVA SREDNJE VELIČINE.

U "sustav središnjih naselja", odnosno "sustav razvojnih žarišta", na području Međimurske županije, uz gradove kao najznačajnija razvojna žarišta, ubrajaju se i općinska središta, s manje ili više izraženom upravnom funkcijom, ovisno o razvijenosti Općine.

- *Ciljevi razvoja naselja posebnih funkcija županijskog značaja su:*
 - poticati razvoj sjedišta jedinica lokalne samouprave (Kotoriba) u smislu nadopunjavanja i stvaranja skladne polifunkcionalne strukture gradova i žarišta razvitka u Županiji,
 - uravnotežiti razvoj središnjih funkcija u sjedištu, sa ciljem zadovoljavanja raznolikih potreba stanovništva i poboljšanja svakodnevne kvalitete življenja,

2 - CILJEVI

- postići skladnu polifunkcionalnu strukturu naselja, te izbjeći specijalizaciju na samo određene djelatnosti,
- u procesu decentralizacije proizvodnje u Čakovcu, ali i u drugim gradovima, privući manje i srednje pogone u svoju gospodarsku zonu,
- zaustavljanje depopulacijskih i emigracijskih kretanja stanovništva,
- sprječavanje daljnjih depopulacijskih procesa u pograničnim područjima Županije, provođenje poticajnih mjera Države za razvoj pograničnih područja.

OSIM ČAKOVCA, KOJI JE ŽUPANIJSKO SREDIŠTE, GOSPODARSKI, UPRAVNI, KULTURNI, PROSVJETNI I ZDRAVSTVENI CENTAR, STATUS GRADA U MEĐIMURJU IMAJU JOŠ I PRELOG I MURSKO SREDIŠĆE. OSIM NAVEDENIH GRADOVA PREMA PPMŽ-U U KATEGORIJI CENTRALNIH NASELJA SA ZNAČAJNIM FUNKCIJAMA ODREĐENI SU JOŠ I DONJI KRALJEVEC, DOMAŠINEC, KOTORIBA, NEDELIŠĆE I ŠTRIGOVA.

Prema stupnju socio-ekonomske preobrazbe prostor Općine Kotoribe pripada u kategoriju jače urbaniziranih samostalnih područja:

- broj stanovnika: 3333
- udio poljoprivrednog stanovništva u ukupnom stanovništvu: $p= 6,5\%$
- udio zaposlenog stanovništva u aktivnom stanovništvu: $z= 85,7\%$
- udio radnika u mjestu stanovanja: 67,7%
- udio domaćinstava bez poljodjelskog gospodarstva: 10,6%

Model izdvajanja gradskih naselja ima četiri međuzavisne varijable. Jedna varijabla je broj stanovnika naselja (veličina), a tri su socio-ekonomskog karaktera.

Prema izvršenoj analizi gradsko naselje u Hrvatskoj može biti ono naselje koje ima 2.000 ili više stanovnika. Kotoriba ima 3.333 stanovnika. Udio poljoprivrednog stanovništva u takvom naselju mora biti ispod prosjeka $RH < 10\%$: Kotoriba – 6,5%. Više od 50 % aktivnog stanovništva mora raditi u naselju stanovanja: Kotoriba – 67,7%. Jedino zadnji kriterij ne zadovoljava parametre gradskog obilježja, a to je da više od 50% domaćinstava mora biti bez poljoprivrednog gospodarstva: za Kotoribu je to samo 10,6 %.

Kotoriba je pravi primjer prijelaznog ili urbaniziranog naselja, koje je doživjelo određeni stupanj socio-ekonomske preobrazbe, te po svojim obilježjima predstavlja prijelaz između seoskog naselja u gradsko, odnosno ono postupno poprima gradsko obilježje. Intenzitet preobrazbe ovisi o deagrarizaciji naselja.

ostvariti

Funkcije, koje bi temeljem stupnja centraliteta, Kotoriba trebala ostvariti su slijedeće:

- do 2.000 stanova
- do 2.000 radnih mjesta,
- nova osnovna škola,
- polivalentna dvorana,
- dom zdravlja, ambulanta primarne zdravstvene zaštite, ljekarna,
- sjedište općine,

2 - CILJEVI

- pansion,
- klubovi.

NAVEDENE PARAMETRE UGLAVNOM KOTORIBA VEĆ DANAS ZADOVOLJAVA, PA SE U NAREDNOM RAZDOBLJU OČEKUJE DALJNI NAPREDAK U KVALITETI DRUŠTVENIH FUNKCIJA.

- *Ciljevi razvoja društvene infrastrukture naselja od županijskog značaja:*

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

- ciljevi razvoja usmjereni su na daljnji razvoj mreže ustanova predškolskog odgoja i poticanje razvoja alternativnih programa odgoja djece;

OSNOVNO OBRAZOVANJE

- razvoj osnovnog obrazovanja usmjeriti na uspostavu cjelodnevnog boravka djece u školama, te u tom smislu izgradnju i adaptaciju školskih zgrada s pratećim sadržajima, posebno školskom športskom dvoranom;

KULTURA

- djelovanje kulturno-umjetničkih aktivnosti treba njegovati i poticati u okviru ogranaka kulturno-umjetničkih društava;
- osnivati i širiti institucije knjižnica, čitaonica u svim općinskim središtima;

ŠPORT

- težiti jačanju, stvaranju boljih uvjeta, te uvoditi nove sadržaje koji se odvijaju tokom cijele godine, a izgradnju športskih dvorana vezati uz osnovne škole, te težiti njihovoj multifunkcionalnosti;

ZDRAVSTVO

- osigurati sveobuhvatnost, kontinuiranost i dostupnost primarne zdravstvene zaštite svih stanovnika.

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava

PROMETNI SUSTAVI

a/ Cestovni promet

KROZ PROSTOR OPĆINE NE PROLAZI NITI JE PLANIRAN MAGISTRALNI PROMETNI PRAVAC.

Ciljevi od županijskog interesa za prometni sustav:

- za prometnu povezanost ove općine sa pograničnim prostorom susjedne Mađarske (Nagykanizsam) važan je planirani prometni koridor i otvaranje malograničnog prijelaza Kotoriba – Murakeresztur i izgradnja novog cestovnog mosta preko rijeke Mure uz postojeći željeznički most;
- osigurati i omogućiti dodatno povezivanje naselja, radi veće fleksibilnosti i sigurnosti funkcioniranja prometa u svim uvjetima, Kotoriba – Donji Kraljevec – Goričan, za što je potrebno osigurati koridor u širini 100 m;
- modernizirati i korigirati loše tehničke elemente na magistralnim pravcima i postojećim regionalnim i lokalnim prometnicama uz uspostavu pješačkih staza kroz naselja, a na dionicama sa intenzivnijim biciklističkim prometom predvidjeti posebne biciklističke putove, naročito na prilazima gradovima i većim naseljima.

b/ Željeznički promet

PRVA ŽELJEZNIČKA PRUGA U HRVATSKOJ BILA JE PRUGA BUDIMPEŠTA –KOTORIBA – ČAKOVEC – PRAGERSKO 1860. GOD.

- *Smjernice:*

- osigurati koridor za prolaz još jednog kolosijeka, uz postojeći, kroz prostor Općine.

c/ Telekomunikacije i pošta

TELEKOMUNIKACIJSKI SUSTAV DOŽIVLJAVA SVOJ UBRZANI RAZVOJ U ČITAVOM SVIJETU, A NOVE TEHNOLOGIJE OMOGUĆAVAJU NJEGOV ULAZAK U SVE PORE NAŠEG DRUŠTVA. KORISTEĆI TE MOGUĆNOSTI NA PROSTORU ŽUPANIJE INTENZIVIRANA JE GRADNJA POTREBNE INFRASTRUKTURE.

Naročitu pažnju treba posvetiti brzom razvitku nove tehnike i tehnologije na ovom području, te je primjenjivati, jer zaostajanje u novim trendovima ima nepovoljan utjecaj na sve segmente gospodarskih i društvenih zbivanja.

Prema smjernicama razvoja telekomunikacija, odnosno zbog digitalizacije pristupnih telekomunikacijskih mreža potrebno je graditi što kraće pristupne mreže s većim brojem udaljenih pretplatničkih stupnjeva.

- *Smjernice:*

- modernizirati sustav uvođenjem novih tehnologija,
- uvođenjem tržišne konkurencije u sustav telekomunikacija, omogućiti cjenovno prihvatljivije usluge i time povećanje broja priključaka min. 50 priključaka u fiksnoj i više od 30 priključaka u mobilnoj telefoniji na 100 stanovnika,
- osigurati sigurnost uspostave, trajanja i privatnosti na telekomunikacijskim vezama.

ENERGETSKI SUSTAVI

d/ Elektroopskrba

POSTOJEĆE PRIJENOSNE MOGUĆNOSTI ZA POTREBAN TRANSPORT ELEKTRIČNE ENERGIJE DO PODRUČJA OPĆINE, ZA NAPAJANJE POSTOJEĆIH I PLANIRANIH POTROŠAČA SU ZADOVOLJAVAJUĆE. POSTOJI POTREBA OSIGURANJA KVALITETNOG REZERVNOG NAPAJANJA ZA POSTIZANJE VEĆE KVALITETE OPSKRBE POSTOJEĆIH POTROŠAČA, KAO I ZA ELEKTROOPSKRBU NOVIH ZONA.

RAZVOJ ELEKTROOPSKRBE USMJEREN JE NA POBOLJŠANJE SIGURNOG PRIJENOSA ELEKTRIČNE ENERGIJE REKONSTRUKCIJOM ELEKTROENERGETSKE MREŽE I MODERNIZACIJU TRAFOSTANICA.

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske navodi mogućnosti korištenja hidroenergetskog potencijala rijeke Mure, ali naglašava potrebu usaglašavanja interesa svih korisnika prostora, te preispitivanje ostalih vrijednosti prostora (prirodnih, ekoloških).

Prostorni plan Međimurske županije ističe vrijednosti riječnog krajobraza Mure i opredjeljuje se za njegovu zaštitu svrstavajući ga u kategoriju *Značajnog krajobraza*.

e/ Plinoopskrba

ZEMNI PLIN JE U ODNOSU NA OSTALE KONVENCIONALNE IZVORE ENERGIJE ENERGENT KOJI SAGORIJEVANJEM OSTVARUJE NAJMANJU EMISIJU ŠTETNIH PLINOVA (SPOJEVA SUMPORA I DUŠIKA). INTENZIVNIM RAZVOJEM TEHNOLOGIJA NA PODRUČJU SAGORIJEVANJA PLINSKIH GORIVA ZA OČEKIVATI JE JOŠ UČINKOVITIJU I ČIŠĆU UPOTREBU ZEMNOG PLINA.

Na području Županije uspostavljen je temeljni sustav opskrbe plinom koji je potrebno dalje razvijati, jer je uporaba ekološki prihvatljivih energenata, a u takve spada zemni plin, imperativ današnjice i strateški cilj Županije. Provedbu plinifikacije općina i naselja potrebno je nastaviti poticati kroz lokalne programe, kako je predviđeno *Studijom*.

- *Smjernice:*

- za daljnje projektiranje i razvoj koristi se kao osnova *Studija opskrbe zemnim plinom Međimurja*, izrađena 1991.g.,
- osigura veći postotak priključenja na plinoopskrbnu mrežu sniženjem troškova,
- osigurati dovoljne količine plina i za ekstremne uvjete,
- osiguranje koridora od 20 m od osi cjevovoda magistralnog naftovoda JANAF-a, kao područja bez mogućnosti gradnje (ukupno 40,0 m), što se definira kao zona opasnosti.

f/ Vodoopskrba

PODRUČJE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE – NIZINSKI DIO – REZERVAT JE PODZEMNE PITKE VODE OD STRATEŠKOG ZNAČAJA, A CIJELA OPĆINA KOTORIBA SMJEŠTENA JE NA PODRUČJU KOJE JE U HIDROGEOLOŠKOM SMISLU SASTAVNI DIO MEĐIMURSKOG VODONOSNIKA.

- *Cilj:*
 - cilj na županijskoj razini je osigurati dovoljne količine pitke vode za stanovništvo i gospodarstvo, što znači posvetiti punu pozornost zaštiti vodonosnika i izvorišta.
- *Smjernice:*
 - GRADNjom NOVE VODOSPreme U KOTORIBI OSIGURATI SIGURNO SNABDIJEVANJE,
 - trajno raditi na praćenju kvalitete vode, zaštiti njenih izvorišta, održavanju i unapređivanju sustava cjevovoda i uređaja, poticati racionalno korištenje,
 - iskorištenje izgrađenih kapaciteta mreže priključivanjem svih domaćinstava.

f/ Odvodnja

Studijom odvodnje Međimurja određen je optimalni način odvodnje otpadnih i oborinskih voda.

- *Cilj*
 - cilj je primijeniti tehnička rješenja koja će se prilagoditi pravilima struke s mogućom etapnom gradnjom, koja proizlaze iz konkretnih prilika na terenu.
- *Smjernice:*
 - u velikim naseljima ili grupi naselja izgraditi lokalne sustave kanalizacije uz obaveznu gradnju lokalnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, temeljene na projekciji rezultata *Studije*.

g/Zbrinjavanje otpada

Osnovni cilj u rješavanju zbrinjavanja otpada je korištenje prihvatljivih rješenja izgradnjom regionalnog ili županijskog centra za gospodarenje otpadom. Zbrinjavanje otpada obaveza je jedinica lokalne samouprave, koje se u cilju rješavanja tog problema mogu međusobno udruživati.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Racionalno korištenje prirodnih izvora očituje se kroz zaštitu njihovih vrijednosti, vrijednih prirodnih i stvorenih resursa, te kroz očuvanje biološke raznolikosti.

Najvažnija odrednica ili cilj ponašanja u Općini treba biti:

- racionalnost, zaštita prostora, valorizacija naslijeđa - to znači racionalno koristiti prostor za izgradnju, očuvanjem fizičke i funkcionalne cjelovitosti, te kvalitete poljoprivrednog i šumskog zemljišta.

Posebno vrijedni prirodni izvori na razini Općine su pitka voda, autohtone šume, kvalitetna tla i očuvani prirodni i kultivirani predjeli.

Prostor Općine je razmjerno vrijednih i još neiskorištenih potencijala, koje treba razvijati pazeći na kriterije zaštite okoliša i prirodnih resursa.

- *Cilj:*

Strateški ciljevi Županije koji se odnose na zaštitu tih prirodnih izvora, odnose se i na prostor Općine Kotoriba:

- očuvanje i zaštita preostalih šumskih površina (šumarci uz potoke),
- pošumljavanje pogodnih površina u inundacijskom pojasu.

a/ Racionalno gospodarenje poljoprivrednim zemljištem i zaštita tla

Kvalitetno plodno tlo, odnosno obradive poljoprivredne površine predstavljaju značajan prirodni izvor Općine. U zapadnom dijelu Općine evidentirano je kvalitetno obradivo tlo već na razini Županijskog plana, tj. površine na kojima je moguće obavljati raznovrsnu poljoprivrednu proizvodnju.

KVALITETNIM PLODNIM TLOM TREBA GOSPODARITI RACIONALNO, A NEOBRAĐENO PLODNO ZEMLJIŠTE POTREBNO JE PRIVESTI SVRSI I NAMIJENITI GA ZA PROIZVODNJU HRANE.

Klimatske prilike i drugi ekološki uvjeti nisu ograničavajući čimbenici za poljoprivrednu proizvodnju. Ograničenje predstavlja zaštita vodonosnika, tj. treba daleko više pozornosti posvetiti uporabi gnojiva i pesticida u smislu vrste i količine.

Područje zaštićenog krajolika rijeke Mure, tj. područje cijele Općine osim građevinskog područja naselja Kotoriba, poželjno je zadržati strukturirano na način da su manje obradive površine isprepletene sa šumarcima radi očuvanja biološke raznolikosti prostora.

Na području Značajnog krajobraza rijeke Mure isključeni su daljnji hidromelioracijski zahvati na poljoprivrednom zemljištu u cilju očuvanja vlažnih biotopa.

b/ Racionalno gospodarenje šumama i šumskim zemljištem

NA PODRUČJU OPĆINE POSEBNO TREBA NAGLASITI ZAŠTITU I VREDNOVANJE ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA KROZ SLIJEDEĆE CILJEVE ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA:

2 - CILJEVI

- spriječiti daljnje smanjenje šuma, šumskih zemljišta, njihovu prenamjenu u poljoprivrednu ili drugu namjenu, a postojeće šumske površine sačuvati minimalno na sadašnjoj razini, uz težnju za poboljšanjem stanja,
- očuvati postojeću ekološku stabilnost šuma uvažavajući osjetljivost prostora i raznolikost zahtjeva koji se tu pojavljuju,
- povećati površine državnih šuma otkupom zapuštenih privatnih šuma, radi kvalitetnijeg gospodarenja šuma po principima šumarske struke,
- racionalno gospodariti šumskim resursom kroz pristup održivog razvoja,
- poticati izradu programa, smjernica i osnova za gospodarenje privatnim šumama,
- donijeti programe o zaštiti šuma od požara.

c/ Racionalno gospodarenje vodnim resursima, te zaštita podzemnih rezervi pitke vode od državnog značaja

DANAŠ SU PODZEMNE VODE PREKO DOPUSTIVE GRANICE OPTEREĆENE DUŠIČNIM SPOJEVIMA, ŠTO JE NEGATIVNA POSLJEDICA URBANIZACIJE, INDUSTRIJALIZACIJE, MODERNE POLJOPRIVREDE I INTENZIVNOG PROMETA, PA JE ZAŠTITI OD ONEČIŠĆENJA POTREBNO POSVETITI POSEBNU PAŽNJU.

Zaštitu voda od onečišćenja moguće je postići provođenjem propisanih mjera zaštite, identifikacijom onečišćivača i hitnim rješavanjem odvodnje i zbrinjavanja otpadnih voda gospodarskih subjekata, a posebno farmi. Identificirani onečišćivači obvezni su provoditi monitoring otpadnih voda i rezultate ispitivanja dostavljati nadležnim državnim tijelima.

Zaštita pitke vode treba se provesti zabranom ispuštanja otpadnih voda u tlo, uključujući i oborinskih voda sa prometnica, kontroliranim pražnjenjem vozila za odvoz fekalija, kontrolom količina i vrste zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj proizvodnji.

Ciljevi za očuvanje ovog resursa poklapaju se sa ciljevima postavljenim u prethodnoj točki ovog Plana 2.1.1.2. "Razvoj infrastrukturnih sustava za vodoopskrbu i odvodnju".

ZAŠTITA VODA

Vodotoci su najugroženija kategorija okoliša, od potoka i kanala do rijeke Mure, jer se najčešće koriste kao otvoreni kanali za ispuštanje otpadnih voda iz naselja i stočarskih farmi.

- *Cilj*
 - u cilju zaštite vodotoka, ugradnja pročištača na mjestu upuštanja u recipijent trebala bi biti obaveza svakog zagađivača, bez obzira na količinu otpadnih voda,
 - trajni monitoring nad kvalitetom vode i kontrolom zagađenja od ispiranja prometnih površina, posebno magistralnih pravaca, upotrebe poljoprivrednih zaštitnih sredstava i svakog drugog mogućeg oblika zagađenja, pored zatvaranja i saniranja divljih odlagališta otpada,
 - usklađivanjem aktivnosti pojedinih subjekata koji bi mogli utjecati na zagađenje podzemne vode, s odredbama iz *Zakona o zaštiti okoliša, Zakona o vodama, Zakona o prostornom uređenju*, te njihovih podzakonskih akata ostvarena je više nego dovoljna pravna podloga zaštite podzemnih voda, odnosno građevina za njihovu eksploataciju.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

EKOLOŠKA STABILNOST SPOSOBNOST JE OKOLIŠA DA PRIHVATI PROMJENE PROUZROČENE VANJSKIM UTJECAJEM I DA ZADRŽI SVOJA PRIRODNA SVOJSTVA. SVAKO TRAJNO ILI PRIVREMENO DJELOVANJE ČOVJEKA KOJE MOŽE NARUŠITI EKOLOŠKU STABILNOST ILI BIOLOŠKU RAZNOLIKOST OKOLIŠA ILI NA DRUGI NAČIN MOŽE NEPOVOLJNO DJELOVATI NA OKOLIŠ PREDSTAVLJA ZAHVAT U OKOLIŠ.

DA BI SE POSTIGLI OSNOVNI CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA POTREBNO JE PROVODITI SUSTAVNO MJERENJE EMISIJA, PRAĆENJE PRIRODNIH I DRUGIH POJAVA, PRAĆENJE KAKVOĆE OKOLIŠA I PROMJENA STANJA OKOLIŠA, ODNOSNO PROVODITI MONITORING.

UKUPNOST SPOZNAJA I DJELATNOSTI O SUŽIVOTU I ODNOSIMA U PRIRODI I ZAŠTITI PRIRODE PREDSTAVLJA TEMELJNU DEFINICIJU ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE. PROUČAVANJE ZAKONITOSTI NASTANKA POSTOJANJA I ODRŽAVANJA TE PROUČAVANJA ŽIVE I NEŽIVE PRIRODE, TEMELJNI SU PROCESI KOJIMA SE UKAZUJE NA POSTOJEĆE STANJE U NEKOM PROSTORU.

OBZIROM DA JE PROSTOR U SVOJOJ SVEOBUHVAATNOSTI PRIRODNA DATOST KOJA JE OGRANIČENA I TEŠKO OBNOVLJIVA, MORA SE KORISTITI PLANSKI, RACIONALNO I KONTROLIRANO. TRAJNO OČUVANJE IZVORNOSTI BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI TE OČUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI SAMO SU NEKI OD CILJEVA ZAŠTITE OKOLIŠA U OSTVARIVANJU UVJETA ZA ODRŽIVI RAZVOJ. RAZVOJ U PROSTORU MORA BITI USKLAĐEN S KORIŠTENJEM PRIRODNIH DOBARA I EKOSUSTAVA.

NAJVEĆU VRIJEDNOST PODRUČJA OBUHVATA PLANA PREDSTAVLJA VODA. ONA JE NAJZNAČAJNIJI ELEMENT, KOJI JE UJEDNO I NAJVIŠE UGROŽEN. REZERVE VODE, POSEBNO PITKE, POTREBNO JE PROMATRATI I SA STANOVIŠTA OČUVANJA EKOLOŠKE STABILNOSTI PODRUČJA I KAO NAJVAŽNIJE PRIRODNO DOBRO, ODNOSNO UVJET OPSTANKA UOPĆE TE KAO OSNOVNI PREDUVJET GOSPODARSKOG I DRUGOG RAZVOJA I KVALITETE ŽIVOTA.

ZAŠTITA POVRŠINSKIH VODA PROVODI SE KROZ ZAKONSKI PROPISANE MJERE KOJIMA SE SPRJEČAVA POGORŠANJE KVALITETE VODE U VODOTOCIMA. NA PODRUČJU OPĆINE TREBA INVENTARIZIRATI SVE ONEČIŠĆIVAČE NA VODOTOCIMA, A ISTI MORAJU PRIMJENJIVATI MJERE ZAŠTITE PRIRODE I OKOLIŠA. U VODOTOKE SE NE SMIJU ISPUŠTATI NEPROČIŠĆENE OTPADNE VODE IZ DOMAĆINSTAVA, KAO NI IZ PROIZVODNIH POGONA, RADIONICA I SLIČNO.

NEPROČIŠĆENE OTPADNE VODE U PRVOM SU REDU ŠTETNE ZA BIOCENOZU VODOTOKA TE VEĆINA VODOTOKA IZGUBI FUNKCIJU STANIŠTA VODENIH BILJAKA I ŽIVOTINJA. ISTO TAKO, NEPROČIŠĆENE OTPADNE VODE UNIŠTAVAJU PONAJPRIJE MIKROORGANIZME, O ČIJOJ AKTIVNOSTI OVISI BIOLOŠKA RAVNOTEŽA I SNAGA SAMOČIŠĆENJA SVAKE VODE. STOGA JE POTREBNO POBOLJŠATI POSTOJEĆI, POTPUNO NEPRIHVATLJIV NAČIN ODVODNJE IZGRADNjom UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE, ODNOSNO PRVO IZGRADITI I STAVITI U FUNKCIJU UREĐAJ ZA PROČIŠĆAVANJE, A NAKON TOGA PRIKLJUČITI NA MREŽU KORISNIKE.

OPTEREĆENJE ZA OKOLIŠ NA PODRUČJU OPĆINE PREDSTAVLJA I POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA, ODNOSNO PROMJENA BILJNOUZGOJNIH ZAHVATA. POVEĆANJEM OBRADIVIH POVRŠINA, ODNOSNO KRČENJEM ŠUMA I NJIHOVIM PRETVARANJEM U POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE, UNOS RAZGRAĐENIH TVARI IZ NAJGORNJIH SLOJEVA TLA POSTAO JE SVE VEĆI. ČESTO JE UZROK POVEĆANIH KONCENTRACIJA INAČE KORISNIH I UOBIČAJENO KORIŠTENIH TVARI U POLJOPRIVREDI NESTRUČNA PRIMJENA, PREKOMJERNE KOLIČINE, POGREŠNO VRIJEME KORIŠTENJA TE KORIŠTENJE NA NEPRIKLADNOM TLU. KOD PRIMJENE BILO ZAŠTITNIH KEMIJSKIH

2 - CILJEVI

SREDSTAVA ILI MINERALNIH I ORGANSKIH GNOJIVA POTREBNO JE KORISTITI SAVJETE STRUČNIH SLUŽBI.

UNUTAR POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE, OTPADNE VODE POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA PRIPADAJU JAKO ONEČIŠĆENIM VODAMA S OBZIROM NA KOLIČINU ORGANSKOG OPTEREĆENJA. TAKVE JE VODE POTREBNO PRIJE ISPUŠTANJA OBRADITI. U OKVIRU VEĆIH FARMI (SVINJOGOJSKE, PERADARSKJE) POŽELJNO BI BILO DA SE IZGRADJE UREĐAJI ZA PROČIŠĆAVANJE TEKUĆEG GNOJA S UPORABOM PLINA. VAŽNO JE DA SE POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE ZAŠTITI OD ONEČIŠĆENJA, ODNOSNO DA SE OČUVA I POBOLJŠA PLODNOST POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA. STOGA SE U OKVIRU POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE PREDLAŽE ORIJENTACIJA NA BIOLOŠKU, ORGANSKU PROIZVODNJU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA KOJA JE PRILAGOĐENA BIOLOŠKIM CIKLUSIMA, A U CILJU ZAŠTITE TLA I OČUVANJA OKOLIŠA.

NEADEKVATNO ODLAGANJE OTPADA NA PODRUČJU OBUHVATA (POSEBNO DOGOVORNO ODLAGALIŠTE "MATOTEKOVO VRBJE") DOPRINOSI UGROŽENOSTI I RANJIVOSTI PROSTORA. OBZIROM DA SE OPĆINA NALAZI UNUTAR VODONOSNOG PODRUČJA ŽUPANIJE, PROCJEĐIVANJE NEPROČIŠĆENIH PROCJEDNIH VODA ODLAGALIŠTA U PODZEMLJE DONOSI VELIK RIZIK OD ONEČIŠĆENJA. SUKLADNO ZAKONSKIM PROPISIMA TREBA SANIRATI SVA NELEGALNA ODLAGALIŠTA EVIDENTIRANA OVIM PLANOM. SPORADIČNA ODLAGALIŠTA UZ PUTOVE I SL., INDIVIDUALNA SMETLIŠTA OTPADA IZ DOMAĆINSTVA, NEUREĐENA GNOJIŠTA I DR. POTREBNO JE REGULIRATI OPĆINSKIM PROPISIMA KOJI SE ODOSE NA KOMUNALNE DJELATNOSTI.

NA PODRUČJU OPĆINE KAO VRIJEDAN DIO OKOLIŠA TREBA IZDVOJITI VEĆE ŠUMSKE KOMPLEKSE U PREDJELU GRMLJE I UZ TOK RIJEKE MURE, ODNOSNO MANJE KOMPLEKSE U PREDJELU SILADIJEV KUT I VELIKI HRĐAJCI, ODNOSNO MANJE ŠUMARKE KOJI SE NALAZE NA PODRUČJU CIJELE OPĆINE. ZBOG DUGOGODIŠNJEG UTJECAJA ČOVJEKA NEKADA VRLO KVALITETNE SASTOJINE NIZINSKIH ŠUMA GOTOVO SU UNIŠTENE JER SE VRŠI NEGATIVNA SELEKCIJA STABALA, ŠTO JE NAROČITO PRISUTNO U PRIVATNIM ŠUMAMA. NEKONTROLIRANOM SJEČOM NE GUBI SE SAMO DRVNA MASA VEĆ SE SUSTAVNO NARUŠAVA EKOLOŠKA RAVNOTEŽA TOG PROSTORA.

ŠUMA JE SPECIFIČAN EKOSUSTAV KOJI GUBITKOM SAMO JEDNE POPULACIJE POSTAJE EKOLOŠKI NESTABILAN JER NEDOSTAJE VAŽNA KARIKA U PREHRAMBENOM LANCU. NESTANKOM DRVEĆA OGOLJENI PROSTOR POSTAJE OGRANIČAVAJUĆI FAKTOR JER ODREĐENE ŽIVOTINJSKE VRSTE KORISTE ŠUMU KAO STANIŠTE. NESTANKOM DRVEĆA, KAO NAJVIŠEG SLOJA PREMA VERTIKALI NESTAT ĆE I SVI OSTALI SLOJEVI JER ŽIVE U MEĐUSOBNOJ OVISNOSTI JEDAN OD DRUGOGA UZ UČINAK BIOTIČKIH I ABIOTIČKIH FAKTORA.

TREBA ISTAĆI DA GOSPODARENJE ŠUMOM I NJENA EKSPLOATACIJA MORAJU BITI TAKVI DA SE OČUVA EKOLOŠKA RAVNOTEŽA, BIOLOŠKA RAZNOLIKOST I VRIJEDNOSTI KRAJOBRAZA. U SVRHU OČUVANJA I UNAPREĐENJA ŠUMSKOG FONDA U PRIVATNIM ŠUMAMA POŽELJNO JE KORIŠTENJE POSTOJEĆIH OSNOVA GOSPODARENJA DRŽAVNIM ŠUMAMA.

OČUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI KROZ OSNOVNA OBILJEŽJA PROSTORA I OKOLIŠA MOGUĆE JE POSTIĆI SAMO NA TEMELJU SPOZNAJA O NJEGOVIM VRIJEDNOSTIMA. OBZIROM DA SU OČUVANA EKOLOŠKA RAVNOTEŽA I OKOLIŠ STRATEŠKI RESURSI OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA PODRUČJE OPĆINE, ALI I ŽUPANIJE, MORAJU IMATI POSEBAN STATUS KAKO BI SE KROZ PRIMJERENO PLANSKO GOSPODARENJE MAKSIMALNO SAČUVALA NJIHOVA VRIJEDNOST. UPRAVO SE NA RAZINI PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE MORAJU POSTAVITI I STROŽI UVJETI, ODNOSNO OBVEZA ZAŠTITE VRIJEDNOSTI PROSTORA U CILJU NJEGOVOG OČUVANJA ZA BUDUĆNOST I JAČANJA SVIJEŠTI O VRIJEDNOSTIMA PROSTORA.

2 - CILJEVI

2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

2.2.1. Demografski razvoj

STANOVNIŠTVO JE ZNAČAJAN ČIMBENIK DUGOROČNOG DRUŠTVENO-GOSPODARSKOG RAZVITKA I KORIŠTENJA PROSTORA. PROBLEMATIKA VEZANA UZ DEMOGRAFSKU OBNOVU SPADA U PRIORITETNE I DUGOROČNE ZADAĆE NA RAZINI DRŽAVE I ŽUPANIJE, PA TAKO I NA PODRUČJU OPĆINE KOTORIBA. POTREBNO JE SVEOBUHVAĆNO SAGLEDATI I VALORIZIRATI SITUACIJU, A ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA POTREBNO JE POSTAVITI CILJEVE I DONIJETI PROGRAME MJERA I AKCIJA.

DEMOGRAFSKI PROCESI ODVIJAJU SE SPORO, A UVJETOVANI SU: BIOLOŠKIM, DRUŠTVENO-GOSPODARSKIM, KULTURNO-OBRAZOVNIM, ZDRAVSTVENO-SOCIJALNIM, PSIHOLOŠKIM, POLITIČKIM, ETNIČKIM, MIGRACIJSKIM I DRUGIM ČIMBENICIMA. STVARANJE POZITIVNOG OKRUŽENJA ZA DJELOVANJE I PROMJENU TIH ČIMBENIKA OMOGUĆUJE ZAUSTAVLJANJE NEGATIVNIH DEMOGRAFSKIH TRENDOVA I POSTIZANJE ŽELJENIH PROMJENA I REZULTATA. POD UTJECAJEM VEOMA SLOŽENE DRUŠTVENE I GOSPODARSKE SITUACIJE U ZEMLJI U PROŠLOM DRUŠTVENOM SUSTAVU (ZBOG ČEGA JE ODREĐEN BROJ STANOVNIKA OVOG PODRUČJA S BORAVKOM U INOZEMSTVU), UZ EVENTUALNA ISELJAVANJA ILI USELJAVANJA U OVAJ KRAJ, NIJE JEDNOSTAVNO PROCIJENITI POSTOJEĆE STANJE, NI PREDVIDJETI DEMOGRAFSKE PROMJENE NA DUŽI ROK.

DOSELJAVANJE IZBJEGLICA I PROGNIKA S NAMJEROM DA SE TU STALNO NASTANE I ZADRŽE NIJE BILA IZRAZITA POJAVA NA OVOM PROSTORU, KAO ŠTO NIJE BILO NI ISELJAVANJA STANOVNIKA DRUGIH NACIONALNOSTI U TIJEKU I NAKON DOMOVINSKOG RATA, PREMA POPISU IZ 2001.G. 92,68% STANOVNIŠTVA U OPĆINI SU HRVATI. ZA PRETPOSTAVITI JE DA JE VEĆINA STANOVNIKA KOJA JE GODINE 1991. RADILA I ŽIVJELA U INOZEMSTVU, TAMO I OSTALA ŽIVJETI.

Iako je u RH ponovno prisutan trend iseljavanja mladih ljudi iz zemlje iz egzistencijalnih razloga, u Općini Kotoriba taj trend nije prisutan (eventualno pojedinačni slučajevi) jer se u posljednje vrijeme u Općini otvorilo dosta novih radnih mjesta, a realno je za očekivati i daljnji pozitivan gospodarski razvoj.

Pregled kretanja broja stanovnika u Općini po naseljima i demografska predviđanja:

Tablica 45

Naselje Kotoriba	Broj stanovnika			Popis 2001.			Suvremena stopa 81/00	Prognoza		
	ukupno 1981.	ukupno 1991.	ukupno 5/2000	stanovnici	stanovi	domaćinstva		2011. po stopi 81/00	2015 po stopi 81/00	2021. po stopi 81/00
ukupno Općina	3360	3579	3527	3333	1139	1042	0,26	3627	3674	3721

PROJEKCIJE ZA 2011. I 2021. G. PREDVIĐAJU MANJE PROMJENE U UKUPNOM BROJU STANOVNIKA U OPĆINI.

TREBA NAGLASITI DA ZAUSTAVLJANJE NEGATIVNIH DEMOGRAFSKIH PROCESA TEŠKO MOŽE BITI OSTVARENO BEZ STRATEŠKI POSTAVLJENIH, KOORDINIRANIH I USMJEVANIH AKTIVNOSTI, KAKO NA RAZINI DRŽAVE, TAKO I NA RAZINI ŽUPANIJE I OPĆINE. BUDUĆE DEMOGRAFSKE PROMJENE U ZNATNOJ MJERI ZAVISITI ĆE O BUDUĆEM DRUŠTVENO-GOSPODARSKOM RAZVITKU I NASTAVKU SUVREMENIH PROCESA PREOBRAZBE U PROSTORU MEĐIMURSKOŽUPANIJE, ALI I U ŠIREM OKRUŽENJU.

2 - CILJEVI

Nadalje, deagrarnizacija u ovom prostoru nema za posljedicu iseljavanje stanovništva, jer se postupno osigura zapošljavanje dotadašnjeg agrarnog stanovništva u novim neagrarnim djelatnostima.

Uz to treba očekivati mogućnost zadržavanja mlađeg stanovništva na području Općine otvaranjem novih gospodarskih zona i novih radnih mjesta. Samo primjenom dugoročne aktivne populacijske politike i uslijed toga zadržavanjem pozitivnih prirodnih i migracijskih tokova, uz nužan gospodarski i društveni razvitak, moguće je u dužem vremenskom razdoblju očekivati ublaženo negativno, a onda i pozitivno kretanje demografskih trendova i procesa u naseljima na području Općine i Županije.

Lokalna inicijativa kojom se potiču pozitivne demografske promjene (ciljevi i mjere na općinskoj razini) su:

a) Poticanje razvoja karakteristika urbanog naselja u sjedištu Općine

- nastojati da se naselje Kotoriba, koje već sadrži naznake gradskih obilježja i dalje u tom pravcu razvija, te da utječe na postizanje višeg standarda življenja u čitavoj Općini,
- otvaranje novih stambenih zona u Kotoribi unutar postojećeg i novih građevinskih područja kroz izradu manjih DPU-a (*detaljnih planova uređenja*),
- iskoristiti politiku ublažavanja migracijskih pritiska na Čakovec i druge gradove, tj. zaustaviti emigraciju mlađeg i visokoobrazovanog stanovništva kroz politiku zapošljavanja, kreditiranja i stipendiranja,
- poboljšati obrazovnu strukturu, vezano uz gospodarski razvoj,
- koristiti mogućnosti prekograničnog povezivanja sa Mađarskom u gospodarskom, kulturnom i turističkom smislu,
- gospodarski razvoj, životni standard uvjeti su za ostanak mladog i obrazovanog stanovništva, što će poboljšati starosnu strukturu,
- uz komunalne i druge olakšice razvijati gospodarske djelatnosti - pretežno manje poduzetništvo, uz oslanjanje na lokalne resurse i domaću radnu snagu,
- potaknuti nužnu parcelaciju i opremanje zemljišta u gospodarskoj zoni, tj. osigurati ponudbeni materijal za ulaganje domaćih ili stranih ulagača,
- razvijanje centralnih funkcija u domeni obiteljskog života, socijalne i zdravstvene zaštite, materinstva, odgoja, obrazovanja i sl.
- zadržati i obnoviti tradicijska obilježja naselja uz poboljšanje standarda i kvalitete života, te nastojati postići uravnoteženi sustav čovjek-priroda koji je osnova kvalitete života na selu,
- osiguravanje komunalne i društvene infrastrukture,
- primjena suvremene tehnologije u poljodjelstvu i orijentacija poljoprivredne proizvodnje na kvalitetu,
- razvijanje nepoljodjelskih djelatnosti u seoskim obiteljima/domaćinstvima kao što je seoski turizam, razne kooperacije, prerada poljoprivrednih proizvoda na tradicionalan način, tradicionalni obrti i sl.,
- poticati obiteljski način života (obiteljsko poduzetništvo),

2 - C I L J E V I

- otkupiti neobrađeno plodno zemljište i pašnjake od sadašnjih vlasnika i zajedno sa zemljištem koje je u vlasništvu države dodijeliti, prodati ili dati u zakup zainteresiranom poljoprivrednom stanovništvu koje će ga kultivirati i koristiti,
- očuvanje zdravog okoliša.

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Struktura prostora Općine Kotoriba treba osigurati mogućnost korištenja čitavog prostora u smislu stvaranja tipova krajolika, a koji će omogućiti razvoj prostora u cjelini na održivi način.

OSOBITOST PROSTORA (PRIRODNO-GEOGRAFSKI ČIMBENICI) ČINE: NASELJE, OSOBITO VRIJEDAN PRIRODNI RESURS – VODONOSNIK, GOSPODARSKI KULTIVIRAN PROSTOR POLJODJELSKIM KULTURAMA, PRIRODNI I PRIRODI BLISKI PREDJELI – RIJEKA MURA, DRUGI POVRŠINSKI VODOTOCI, TE ŠUME.

Velik dio prostora Općine ulazi u zonu Zaštićenog krajolika rijeke Mure, što pretpostavlja poseban odnos prema cjelovitosti tog prostora.

Prostorno razvojnu strukturu Općine obilježava:

- razvoj (urbanizacija) centralnog naselja,
- razvoj malog i srednjeg poduzetništva osiguranjem dovoljnih prostora,
- revitalizacija poljodjelstva, uz racionalno gospodarenje prostorom u korist očuvanja vrijednih poljoprivrednih površina,
- provođenje sustavnih mjera unapređenja okoliša s osobitom pažnjom na očuvanje šuma, uređenje voda, odvodnju i zbrinjavanje otpada.

2.2.2.1 Gospodarstvo

Gospodarstvo u smislu srednjeg poduzetništva je najvećim dijelom vezano uz planiranu zonu srednjeg poduzetništva.

- potrebno je opremiti gospodarsku zonu, te locirati i odrediti tip i veličinu proizvodnih kapaciteta u toj zoni i zonama mješovite namjene, uz uvažavanje ekoloških načela i primjenu suvremene tehnologije.

Razvoj privredne zone treba prvenstveno osigurati dva cilja:

- izdvajanje proizvodnih i prerađivačkih, djelomično trgovačkih i uslužnih djelatnosti iz pretežito stambenih dijelova naselja,
- osiguranje ekonomske osnove razvoja naselja, odnosno Općine u cjelini.

2.2.2.2 Poljoprivreda

Poljodjelstvo na području Općine Kotoriba, s obzirom na korištenje prostora, podijeljeno je na gospodarski učinkovito i poljodjelstvo koje nije usmjereno k postizanju značajnih gospodarskih rezultata.

U gospodarski učinkovite poljodjelske površine svrstavaju se površine koje se nalaze unutar Značajnog krajobraza rijeke Mure zapadno i istočno od granice građevinskog područja naselja Kotoribe.

Prostornim planom Općine potrebno je:

- diferencirati poljoprivredne površine u odnosu na gospodarski učinak i za različite grane poljoprivrede,
- diferencirati područja specifičnih uvjeta korištenja u poljoprivredi (radi zaštite naselja i prirodnih resursa),
- specificirati prostore koji su po prostornim karakteristikama prihvatljivi za organiziranje uzgoja životinja,
- iskoristiti pašnjake i livade za stočarstvo – povećanje stočnog fonda (koji je gotovo nestao),
- osnovni cilj politike u poljodjelstvu je razvijanje suvremenog, djelotvornog i ekološki čistog, te ostvarivanje poljodjelskih proizvoda na način da se u najvećoj mjeri zaštite prirodni potencijali zemlje,
- s obzirom da će poljodjelstvo i dalje biti jedna od značajnih gospodarskih grana, te zbog rastuće potražnje za zemljištem, valja štititi vrijedna obradiva zemljišta od moguće nekontrolirane gradnje. Stoga treba u najvećoj mogućoj mjeri čuvati i koristiti zemljišta za poljodjelsku svrhu, a trenutačno neobrađene i zapuštene poljodjelske površine privesti njihovoj svrsi,
- zbog nedostatka pogodnog poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, izdvajanje dijela poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za potrebe formiranja gospodarske zone, kao i koncentriranog prostora namijenjenog uzgoju životinja, s potrebnom infrastrukturom i pratećim sadržajima, jedina je mogućnost za razvoj stočarstva u Općini.

2.2.2.3 Šumarstvo

Prostorno razvojnu strukturu Općine obilježava:

- provođenje sustavnih mjera unapređenja okoliša s osobitom pažnjom na očuvanju šuma, uređenje voda, odvodnju i zbrinjavanje otpada.

OBZIROM NA MANJI UDIO ŠUMSKIH POVRŠINA U UKUPNOJ POVRŠINI OPĆINE, OD POSEBNOG JE INTERESA ZAŠTITA TIH ŠUMA, TE ODRŽAVANJE NJIHOVE VIŠENAMJENSKE FUNKCIJE. UNIŠTENE ŠUMSKE POVRŠINE, TAMO GDJE JE TO MOGUĆE, TREBA OBNOVITI POŠUMLJAVANJEM.

Sastojine uz rijeku Muru potrebno je proglasiti šumama s posebnom namjenom. Uz minimalnu intervenciju čovjeka i naglašenu opće korisnu funkciju postigao bi se napredak u njihovom razvoju. Pošumljavanje vršiti samo na terenima koji su pogodni za postizanje uspjeha, a terene na kojima se tek formiraju inicijalne šumske zajednice prepustiti prirodnom razvoju.

2 - CILJEVI

Spriječiti nelegalno iskopavanje pijeska i šljunka, dovoz smeća i različitog otpada u ove sastojine, te na taj način onemogućiti narušavanje prirodnih elemenata ovog okoliša.

U inundacijskom pojasu (koji je vodno dobro u nadležnosti "Hrvatskih voda") provoditi aktivnosti koje su u skladu sa *Šumsko-gospodarskom osnovom*, na koju je dana suglasnost "Hrvatskih voda".

2.2.2.4 Rekreacija i turizam

Za razvoj prvenstveno rekreacije, a uz to i afirmaciju seoskog i lovnog turizma na području Općine interesantan je širi sjeverni dio uz rijeku Muru.

Ciljevi razvoja djelatnosti turizma:

- turizam vezati uz lovstvo i šport,
- koristiti ugostiteljske usluge i smještaj u naselju Kotoriba,
- prepoznati i koristiti atraktivne prostore u naselju, autohtone ambijente (tradicijska gospodarstva, tradicijska ruralna arhitektura) u turističke svrhe (smještaj, ugostiteljska namjena uz prezentaciju autohtonog načina života – putem izložaka etnomaterijala i sl.)

Ciljevi razvoja djelatnosti rekreacije od lokalnog značaja prvenstveno se odnose na:

- Značajan krajobraz rijeke Mure zbog njegovih prirodnih i kulturnih vrijednosti s bogatstvom biljnih i životinjskih vrsta, te visokim stupnjem vizualnog sklada zaštićen je kako bi se očuvao identitet i njegova posebnost;
- očuvanjem prirodnih vrijednosti, te uređenjem posebnih područja za različite aktivnosti (ribolov, škola u prirodi, rafting na rijeci Muri) uz stručne mjere zaštite i uređenja moguće je postići kompromis između očuvanja zaštićene prirodne vrijednosti i ljudskih težnji, želja i potreba.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Razvoj naselja

Preobrazba naselja najintenzivnije se događa u okolini gradova i duž značajnih prometnih pravaca.

ULOGU RAZVOJNOG SREDIŠTA S IZRAŽENIM CENTRALNIM I RADNIM FUNKCIJAMA POPRIMA JEDINO NASELJE OPĆINE KOTORIBA.

DALJNI RAZVOJ NASELJA TREBA TEMELJITI NA GRADNJI KVALITETNE INFRASTRUKTURE I UZ POTICANJE POSTOJEĆEG I BUDUĆEG USPJEŠNOG PODUZETNIŠTVA NA LOKALNOJ RAZINI, KAO I UZ POLITIKU DECENTRALIZACIJE GOSPODARSKIH STRUKTURA, TJ. PRIVLAČENJEM MANJIH POGONA IZ VEĆIH GRADOVA NA SVOJE PODRUČJE.

U Općini prema zadnjem popisu iz 2001.g. ima 1561 radno aktivan stanovnik, od toga 1337 zaposlena (85,65%) i 224 nezaposlena (14,35%).

Pregled zaposlenog stanovništva u Općini prema djelatnostima koje obavlja:

Tablica 46

	djelatnost	zaposleni	udio u % u ukupnom zaposlenom stanovništvu
1	poljoprivreda, lov, šumarstvo	163	12,19
2	prerađivačka industrija	518	38,74
3	opskrba el. energijom, plinom, vodom	2	0,15
4	građevinarstvo	101	7,55
5	trgovina	84	6,28
6	ugostiteljstvo	44	3,29
7	prijevoz, veze	86	6,43
8	financijsko posredovanje	6	0,45
9	poslovanje nekretninama	28	2,09
10	javna uprava	60	4,50
11	obrazovanje	37	2,76
12	zdravstvena zaštita, socijalna skrb	40	3,00
13	ostale društvene, socijalne i osobne usluge	16	1,20
14	nepoznata djelatnost	150	11,22
	ukupno	1337	100,0

Prisutan je visok postotak zaposlenih u industriji (38,74% ili 518 radnika) u ukupnom broju zaposlenog stanovništva.

Za očekivati je da će se na prostoru Općine daljnji razvoj naselja Kotoribe odvijati u pravcu još jače urbaniziranosti, a u još manjem stupnju će se zadržati agrarni karakter.

Ciljevi razvoja naselja na općinskoj razini su:

- razvijati optimalan stupanj urbanizacije, primjeren društvenoj i gospodarskoj razvijenosti naselja,

- opremiti naselje komunalnom i društvenom infrastrukturom, te njegovom opremljenošću utjecati na povoljnija demografska kretanja i cjelokupan razvitak,
- oformiti, urediti i naglasiti središte naselja kao mjesto identiteta s uklapanjem tradicijske arhitekture i uvođenjem novih funkcija usluge, kulture i stanovanja,
- planirati prostore gospodarskih aktivnosti odvojeno od funkcije stanovanja (proizvodnja, prerađivački pogoni, skladišta, servisi),
- unutar naselja omogućiti smještaj onih djelatnosti koje ne ometaju stanovanje (poljoprivredna gospodarstva, uslužne djelatnosti, servisi i sl.),
- održavanje ruralne organizacije čestica i ruralnog prostora kao tradicijsko naslijeđene vrijednosti u dijelovima naselja (postojeći),
- poticati ruralnu ekonomiju u integraciji sa suvremenim tehnološkim dostignućima (organsko-biološki proizvedena i prerađena hrana).

2.2.3.2. Razvoj društvene infrastrukture

Sukladno razvoju urbanizacije i povećanju gospodarske moći potrebno je predvidjeti jačanje razvoja i podizanje razine društvene infrastrukture u Kotoribi, a orijentaciju na grad Čakovec i Prelog svesti na kapitalnu infrastrukturu (srednje, visoke i specijalizirane škole, bolnica, centar za socijalni rad, kazalište)).

Društvena infrastruktura nije posve zadovoljavajuća u odnosu na sve potrebne sadržaje. Pored postojećih stare osnovne škole, vrtića, društvenog doma i igrališta za nogomet, nedostaju nova osnovna škola, športska dvorana, bazen i otvorena igrališta za male športove i tenis, a društveni dom je potrebno temeljito obnoviti i namijeniti za društvene sadržaje (prvenstveno urediti polivalentnu dvoranu).

Budući da prostor centra još uvijek nije u potpunosti uređen, trebalo bi taj prostor, tj. uređenje užeg centra naselja planirati kroz plansku dokumentaciju užeg područja.

Funkcije lokalne samouprave, prostore za kulturne djelatnosti – KUD-ovi, udruge i polivalentnu dvoranu, trebalo bi objediniti na jednom mjestu kroz uređenje društvenog doma.

U OSNOVNOM OBRAZOVANJU RAZVOJ DJELATNOSTI TREBA NASTAVITI I PERMANENTNO UNAPREĐIVATI ZAPOSŁJAVANJEM STRUČNOG KADRA, UVOĐENJEM NOVIH NAPREDNIH PROGRAMA (INFORMATIKA, STRANI JEZICI, RAZNE IZVANŠKOLSKE AKTIVNOSTI).

ZA RAZVOJ ŠPORTA KAO VIŠESTRUKO ZNAČAJNE DRUŠTVENE AKTIVNOSTI, POTREBNO JE UNAPRIJEDITI I NADOPUNITI ŠPORTSKE TERENE, ZA MALE ŠPORTOVE (KOŠARKA, RUKOMET, ODBOJKA) – UKUPNO PET TERENA, TENIS IGRALIŠTE, BOĆALIŠTE.

Postojeća osnovna zdravstvena zaštita za potrebe stanovnika (lijekarna i dom zdravlja sa stomatologom) zadovoljava potrebe stanovnika Općine.

2.2.3.3. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture

a/ Prometni sustav

Osnovni ciljevi razvoja prometnog sustava Općine vezani su na unapređenje postojeće cestovne mreže.

Interesi i ciljevi Općine su da sa svoje razine prati, pomaže i doprinosi podizanju kvalitete i sigurnosti prometnog sustava koji prolazi njenim područjem, a čija je gradnja i održavanje u državnoj i županijskoj nadležnosti (poglavito kroz naselje gradnjom i uređenjem pješačkih staza, odvodnje i javne rasvjete).

Za dio prometnog sustava koji je u nadležnosti Općine potrebno je odrediti prioritete i dinamiku provedbe unapređenja stanja cestovne mreže, pri čemu treba voditi računa o značenju i važnosti cesta unutar područja Općine i naselja, stanju sigurnosti, stanju kvalitete cesta (postojanje ili nepostojanje suvremenog kolnika) i drugim elementima koji mogu utjecati na listu prioriteta u odnosu na financijska sredstva, kao što je npr. otvaranje novih zona namjena unutar pojedinih građevinskih područja.

Ciljevi od značaja za jedinicu lokalne samouprave u razvoju prometne infrastrukture usmjereni su na:

- kroz prostor Općine ne prolazi niti je planiran magistralni prometni pravac,
- za prometnu povezanost ove općine sa pograničnim prostorom susjedne Mađarske (Nagykanizsam) važan je planirani prometni koridor i otvaranje malograničnog prijelaza Kotoriba – Murakeresztur i izgradnja novog cestovnog mosta preko rijeke Mure uz postojeći željeznički most
- rekonstrukciju i modernizaciju svih županijskih i lokalnih cesta u smislu osiguranja sigurnosti svih sudionika prometa gradnjom biciklističkih staza u dijelovima dionica s frekventnim prometom,
- odvajanje pješačko-biciklističkih staza uz županijske i lokalne prometnice od kolnika zelenim pojasom, na svim mjestima gdje je to moguće (trasa prema školi i radnoj zoni),
- gradnja pješačkih staza uz sve stambene ulice u naselju,
- lokalne ceste i poljski putovi atraktivni su za turističke staze i uključivanje u sustav biciklističkih staza-putova uz Muru.

b/ Pošta i telekomunikacije

- zbog budućih telekomunikacijskih potreba u novim građevinskim područjima Općine potrebno je u detaljnim planovima osigurati koridore za polaganje podzemne telekomunikacijske infrastrukture,
- omogućiti veće korištenje informacijske tehnologije omogućavanjem konkurencije u ponudi telekomunikacijskih usluga,
- provesti zamjenu zračne podzemnom instalacijom.

c/ Energetski sustav – elektroopskrba i plinoopskrba

U NOVONASTALOJ SITUACIJI, KAD OPĆINA DOBIVA NOVE SADRŽAJE U SVOM PROSTORU (GOSPODARSKU ZONU, ZONU REKREACIJE I ŠPORTA, NOVE STAMBENE ZONE I DR.), POTREBNO JE IZRADITI DETALJNIJU DOKUMENTACIJU ELEKTROOPSKRBE, BAREM ZA NAJVITALNIJA PODRUČJA.

U ovoj fazi planiranja mogu se naznačiti slijedeće mjere koje treba poduzeti u cilju ostvarivanja kvalitetnije elektroopskrbe područja Općine:

- izvršiti interpolaciju novih trafostanica 10/0,4 kV i rekonstrukciju niskonaponskih mreža,
- izvršiti rekonstrukciju odnosno zamjenu postojećih stupnih trafostanica 10/0,4 kV trafostanicama kabelskog tipa,
- napajanje novih zona riješiti sukladno optimalnom rješenju napajanja područja tj. izgraditi potreban broj TS 10/0,4 kV i priključiti ih u 10 kV kabelsku mrežu područja.

U SKLADU SA CILJEM ŽUPANIJE DA SE POTIČE UPORABA PLINA KAO NAJEKONOMIČNIJEG I EKOLOŠKI NAJPRIHVATLJIVIJEG ENERGENTA, U NASELJU KOTORIBI JE PROVEDENA PLINIFIKACIJA.

Cilj je:

- težiti ostvarenju 70%-tnog priključenja domaćinstava na plinski sustav (široka potrošnja),
- maksimalno, uz podršku Općine, povećati opću potrošnju (prateće i javne građevine),
- u gospodarskoj zoni forsirati ovaj energent u cilju zaštite okoliša.

d/ Vodno gospodarstvo

VODOOPSKRBA

- Cilj razvojnog programa vodoopskrbe na nivou Općine je da svaki stanovnik Općine treba u doglednoj budućnosti biti opskrbljen dovoljnim količinama kvalitetne pitke vode, tj. svako domaćinstvo priključeno na vodovodnu mrežu.
- Nužna je izgradnja i puštanje u rad vodospreme – vodotornja volumena cca. 350 m³, kao preduvjet razvoja gospodarskih djelatnosti u cilju poboljšanja radnog pritiska i opskrbe vodom.
- Trajno raditi na praćenju kvalitete vode, zaštititi njenih izvorišta, održavanju i unapređivanju sustava cjevovoda i uređaja, poticati racionalno korištenje.
- Iskorištenje izgrađenih kapaciteta mreže priključivanjem svih domaćinstava.

ODVODNJA

Za cijelo Međimurje, pa tako i za Općinu Kotoriba, izrađena je jedinstvena *Studija odvodnje Međimurja* kojom je određen optimalni način odvodnje otpadnih i oborinskih voda.

- Ciljevi općinskog značaja kod odvodnje – ubrzati gradnju lokalnog sustava kanalizacije uz obaveznu izgradnju lokalnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, temeljene na projekciji rezultata *Studije*.

ZAŠTITA PODZEMNIH VODA

- Ciljevi koji se odnose na zaštitu podzemnih voda isti su onima na razini Županije, s tim da se Općina mora aktivno uključiti u njihovu realizaciju.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina

2.2.4.1. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti

Krajobraz sadrži u sebi važnu kulturnu, društvenu i gospodarsku funkciju, koje nam otkrivaju nekadašnji i sadašnji odnos čovjeka prema svim sastavnicama okoliša. Suvremeno planiranje prostora podrazumijeva aktivno uključivanje svih slobodnih površina u postupak planiranja, što znači da status planiranja krajobraza treba izjednačiti s planiranjem izgrađenih površina.

Kvaliteta i raznolikost krajobraza često opada kao posljedica razvoja novih tehnologija što nepovoljno utječe na kvalitetu življenja stanovništva. Ipak možemo konstatirati da je krajobraz najčešće prepušten razvojnoj sukcesiji, uglavnom procesima degradacije te neprikladnim postupcima sanacije, stoga se zaštita krajobraza nameće kao važna sastavnica u procesu izrade prostorno planske dokumentacije.

Na području Općine prema tipološkim karakteristikama možemo izdvojiti prirodu blizak krajobraz rijeke Mure te kulturni krajobraz Donjeg Međimurja.

Prirodu blizak krajobraz Mure, krajobraz je u kojem dominira prirodna dinamika Mure. Na području obuhvata posebno izraženo meandriranje rijeke te šumski kompleksi uz samu rijeku. Izrazito visoki stupanj prirodnih vrijednosti nalazimo unutar obrambenih nasipa. Krajobraz je to koji karakterizira visoki stupanj biološke i krajobrazne raznolikosti međunarodnog značaja.

Ovaj krajobraz treba očuvati u najvećoj mogućoj mjeri, poštivati prirodno stanje i procese koji se odvijaju unutar njega. Postojeće šume, sastavni i nezaobilazni dio prirodnog krajobraza, maksimalno zaštititi i očuvati. Tamo gdje je krajobraz oštećen, posebno uz vodotoke, potrebno je izvršiti revitalizaciju. Posebno regulirane dionice vodotoka i to na način da se formiraju pojasevi visoke vegetacije sadnjom odgovarajućih biljnih vrsta. Na taj bi se način osigurao životni prostor za biljne i životinjske zajednice te ponovno uspostavila ekološka ravnoteža te biološka i krajobrazna raznolikost

OSNOVNO OBILJEŽJE KULTURNOM KRAJOBRAZU DAJE POLJOPRIVREDNI KRAJOBRAZ OPĆINE S NAGLAŠENOM MREŽOM KANALA NASTALOM NAKON MELIORATIVNIH ZAHVATA NA CIJELOM PODRUČJU OPĆINE, OSIM PROSTORA UNUTAR OBRAMBENIH NASIPA, NASELJE S CRKVENIM TORNJEM TE OSTACI ŠUMA.

NAJVEĆE PROMJENE U PROCESIMA URBANIZACIJE DOŽIVJELE SU ŠUME. ONE SU UGLAVNOM POSJEČENE, A NASTALI SU NOVI OBRADIVANI PROSTORI S OSTACIMA PRIRODNIH ELEMENATA. BEZ OBZIRA NA PROVEDENE MELIORATIVNE ZAHVATE, UGLAVNOM SE TU RADILO O ODVODNJI, PODRUČJE OPĆINE PREDSTAVLJA KRAJOBRAZNO RAZNOLIK PROSTOR. VAŽNO JE NAGLASITI DA SE KOD NAS POLJOPRIVREDNE POVRŠINE NE VREDNUJU KAO ELEMENTI KRAJOBRAZA, NEGO GOTOVO ISKLJUČIVO U FUNKCIJI PROIZVODNJE HRANE TE SE U NJIHOVOM PLANIRANJU NE VODI RAČUNA O OČUVANJU KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI.

NASELJAVANJEM I IZGRADNOM TE RAZVOJEM NASELJA, ZAPOČELA JE I OBRANA OD POPLAVA, IZGRADNOM NASIPA I REGULACIJOM VODENIH POVRŠINA. NA TAJ JE NAČIN DOŠLO DO PRESIJECANJA I ZATVARANJA VLAŽNIH STANIŠTA KOJA SU BILA POVEZANA S MUROM. IZGRADNOM KANALSKE MREŽE (KOTORIPSKI KANAL, BISTREC – GORENJAK I DR.) PROSTOR JE

PRIVEDEN NOVOJ NAMJENI I TIME SU NESTALA VELIKA MOČVARNA I ŠUMOVITA PODRUČJA OBUHVATA.

UNUTAR POLJOPRIVREDNOG KRAJOBRAZA NAJVEĆU VRIJEDNOST PREDSTAVLJAJU POLJSKE ŽIVICE, TZV. OAZE UNUTAR MREŽE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA. OVI POTEZI SADRŽE ZNAČAJAN UDIO PRIRODNIH ELEMENATA, OČUVANU BIOFIZIČKU STRUKTURU TE PREDSTAVLJAJU RELATIVNO STABILAN EKOSUSTAV.

NA SLIKU PREDMETNOG KULTURNOG KRAJOBRAZA NEPOVOLJNO MOŽE UTJECATI UPRAVO POLJODJELSTVO, ODNOSNO SVE VEĆA SPECIJALIZACIJA UNUTAR POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE. TAKAV PROCES VODI KA JEDNOSTAVNOSTI KRAJOBRAZA S NEPOVOLJNIM POSLJEDICAMA ZA PRIRODNU RAVNOTEŽU. DA BI SE TO IZBJEGLO TREBA NJEGOVATI TRADICIONALNU OBRADU TLA, ODRŽATI IZMJENU POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA, ORANICA, LIVADA, VOĆNJAKA S PRIRODNIH ELEMENTIMA KAO ŠTO SU ŠUMARCI, POLJSKE ŽIVICE, POJEDINAČNA STABLA. TIME SE ČUVA VISOKA DOŽIVLJAJNA VRIJEDNOST KRAJOBRAZA I BOGATSTVO SVIH SASTAVNICA OKOLIŠA NA PODRUČJU OPĆINE. VAŽNO JE USKLADITI RAZVOJNE I ZAŠTITNE VRIJEDNOSTI PODRUČJA OBUHVATA.

ONO ŠTO JE VEĆ U PROŠLOSTI DOPRINIJELO UGROŽENOSTI KRAJOBRAZA OPĆINE, OSIM SAME POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE, ODNOSNO PROVEDENA KOMASACIJA I MELIORACIJA ZEMLJIŠTA, SIGURNO SU I VODNOSGOSPODARSKI OBJEKTI VEZANI UZ PRETHODNO NAVEDENE RADNJE (MREŽA KANALA, REGULACIJA VODOTOKA). STOGA JE POTREBNO PRIJE IZVOĐENJA RADOVA NA UREĐENJU VODOTOKA I ZAŠTITI OD ŠETNOG DJELOVANJA VODA PROVJERITI SVRHOVITOST ZAHVATA U SMISLU USPOREDBE PLANIRANE GOSPODARSKE KORISTI I GUBITKA BIOLOŠKO – EKOLOŠKIH ZNAČAJKI, ODNOSNO NARUŠAVANJA ILI UMANJENJA EKOLOŠKIH I KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI. PRIJE IZVOĐENJA VODOPRIVREDNIH ZAHVATA PREPORUČA SE VALORIZIRATI PREDJELE UZ VODOTOKE, A EKONOMSKE INTERESE USKLADITI S VRIJEDNOSTIMA PRIRODNE SREDINE.

PRIRODNU RAVNOTEŽU I BIOLOŠKU RAZNOLIKOST VODNOG EKOSUSTAVA KAO I ŠIREG VEGETACIJSKOG POJASA UZ RIJEKU, MOGUĆE JE OČUVATI NA NAČIN DA SE POTREBNI RADOVI NA UREĐENJU I ODRŽAVANJU VODOTOKA IZVEDU UZ ODGOVARAJUĆA USKLAĐENJA S DRUGIM STRUKAMA, ODNOSNO DA SE RAZMOTRI IZVOĐENJE RADOVA UZ OČUVANJE STANIŠTA VLAŽNIH LIVADA, IZVORNIH PRIRODNIH OBILJEŽJA, ZADRŽAVANJE VISOKE VEGETACIJE, OBLIKOVANJA RAZLIČITIH PROFILA KORITA I SL. REGULACIJSKE RADOVE I RADOVE NA ODRŽAVANJU I UREĐENJU VODOTOKA TREBA PROVODITI UZ MAKSIMALNO UVAŽAVANJE PRIRODNIH I KRAJOBRAZNIH OBILJEŽJA.

SVAKO NARUŠAVANJE BILO KOJE SASTAVNICE OKOLIŠA IMA SVOJ UTJECAJ NA DINAMIKU I RAZVOJ CIJELOG KRAJOBRAZA TIJEKOM NJEGOVA TRAJANJA. DA BI SE EKOSUSTAV ODRŽAO POTREBNI SU RAZLIČITI DIJELOVI KRAJOBRAZA I TO MEĐUSOBNO POVEZANI. POVEZANOST KRAJOBRAZA OMOGUĆENA JE POSTOJANJEM KORIDORA. KOD ŠUMSKIH EKOSUSTAVA TO SU NAJČEŠĆE VLAŽNA PODRUČJA (RIJEKE, OSTALI VODOTOCI).

EKOLOŠKE VRIJEDNOSTI OSTATAKA ŠUMSKIH KOMPLEKSA NA PODRUČJU OBUHVATA MOGU SE OČUVATI SAMO UKOLIKO SE OČUVA PRIRODNA STRUKTURU I AUTOHTONE VRSTE. PRITOM SE MORA VODITI DA SE OČUVA BIOLOŠKA RAZNOLIKOST TE PEDOLOŠKE I HIDROLOŠKE KARAKTERISTIKE PROSTORA, ODNOSNO OSIGURA ŽIVOTNI PROSTOR I KORIDORI ZA KRETANJE BILJAKA I ŽIVOTINJA.

UNUTAR NASELJA POTREBNO JE ZADRŽATI, A UKOLIKO JE MOGUĆE I POVEĆATI UDIO SLOBODNIH I ZELENIH POVRŠINA UNUTAR NASELJA. OSOBITU POZORNOST TREBA POSVETITI POSTOJEĆIM (INDUSTRIJSKA) I PLANIRANIM GOSPODARSKIM ZONAMA, ODNOSNO ODREDBAMA

2 - CILJEVI

OVOG PLANA UTVRDITI UVJETE ZA GRADNJU. PLANSKO UPRAVLJANJE UNUTAR IZGRAĐENOG, ODNOSNO NASELJENOG PROSTORA PREDUVJET JE ZA POVEĆANJE KVALITETE ŽIVLJENJA, RACIONALNO KORIŠTENJE GRAĐEVINSKOG PODRUČJA I USKLAĐENU STRUKTURU URBANOG TKIVA. OBLIKOVANJE NASELJA I GRAĐEVINA TREBA USKLADITI S TRADICIJOM POZNATOM U GRADITELJSTVU OVOG PROSTORA.

2.2.4.2. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Jedan od osnovnih ciljeva zaštite kulturnog nasljeđa neke sredine je očuvati kulturnu baštinu u zatečenom ili izvornom obliku sagledavajući je u kontekstu neposredne okoline, odnosno ambijenta, ali i šireg prostora, budući da je baština nedjeljivo vezana za prostor u kome je nastala.

Prostorni razvoj općine ili naselja mora uvažiti naslijeđene vrijednosti, koje je prije svega potrebno uočiti i prepoznati. U polazištima ove planske dokumentacije navedena je zaštićena i evidentirana arheološka i graditeljska baština i javna plastika na području ove Općine, kao i tradicijska arhitektura unutar naselja.

U sjevernom dijelu naselja Kotoribe stara urbanistička matrica zadržala je svoj izgled do danas. Nju čine vijugavi potezi ulica tvoreći inzule s parcelama individualnih gospodarstava. Pilovi i raspela raspoređeni na raskrižjima unutar naselja predstavljaju objekte kulturno-povijesne i likovne vrijednosti, ali i vrijedne urbanističke akcente u naselju. Ovdje treba istaknuti Kužni pil kao jedan od najznačajnijih ove vrste u Međimurju.

Od graditeljske baštine izuzetnu vrijednost ima župna crkva Blažene Djevice Marije i sv. Križa. To je najveća crkva u Međimurju i najznačajniji spomenički akcent u Kotoribi.

- *Ciljevi zaštite graditeljske baštine i javne plastike su:*

- kulturna dobra zaštićena važećim Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara očuvati u izvornom ili zatečenom stanju. Zaštitu je potrebno provoditi u skladu s važećim zakonima i propisima,
- spriječiti svaku radnju kojom bi se izravno ili neizravno mogla promijeniti svojstva, oblik, značenje i izgled kulturnog dobra i time ugroziti njegova vrijednost,
- evidentiranu javnu plastiku (pilovi i raspela) navedenu u polazištima također očuvati u izvornom ili zatečenom stanju. Prije početka bilo kakvih radova na njihovoj obnovi i održavanju potrebno je zatražiti stručni savjet i mišljenje od nadležne konzervatorske službe (Konzervatorski odjel u Varaždinu),
- sačuvati neposredan okoliš, odnosno ambijent u kome je nastala navedena graditeljska baština i javna plastika. U nekim slučajevima, gdje je to moguće, potrebno je vratiti izgubljene ambijentalne vrijednosti,
- revitalizirati zapuštenu ili napuštenu graditeljsku baštinu (naročito stambenu arhitekturu) osuvremenjivanjem postojeće namjene ili uvođenjem drugih primjerenih sadržaja, npr. turističkih, odgojno-obrazovnih, kulturnih. Poticajan i hvalevrijedan primjer je uređenje mjesne etnografske zbirke u staroj kuriji župnog dvora, čime je napuštena i stara, ali vrijedna građevina oplemenjena novim, primjerenim sadržajem.
- očuvati identitet, izvorna obilježja i prepoznatljivost kraja njegovanjem tradicija, sprječavanjem neprimjerene nove gradnje ili uvođenjem neprimjerenih sadržaja unutar tradicijskih ruralnih struktura naselja,
- uključiti lokalno stanovništvo u procese zaštite.

- *Ciljevi zaštite arheološke baštine su:*

- revizijom obuhvatiti sve do sada registrirane i evidentirane arheološke lokalitete i nalazišta, upotpuniti postojeću dokumentaciju, valorizirati lokalitete, provesti gdje je to potrebno pravnu i zakonsku zaštitu, te odrediti prioritete za arheološka istraživanja,

2 - CILJEVI

- zaštitom obuhvatiti prije svega nalazišta unutar građevinskih područja i ona ugrožena nedozvoljenim radnjama,
- ovisno o rezultatima istraživanja i vrsti nalaza predvidjeti mogućnosti prezentacije in situ (na licu mjesta) značajnijih lokaliteta s ciljem obogaćivanja lokalne sredine i oplemenjivanja kulturnog krajolika.

2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalnim korištenjem prostora naselja postiže se učinkovitija funkcionalna organizacija prostora i štednja resursa kroz:

- racionalno dimenzioniranje i oblikovanje građevinskih područja,
- lociranje gospodarskih djelatnosti prvenstveno u već formirane zone, uz nužna (opravdana) proširenja, ili u nove zone tamo gdje za to postoji realan interes (program) i mogućnost opremanja infrastrukturom bez prevelikih zahvata u prostoru,
- maksimalno iskorištavanje postojećih infrastrukturnih koridora uz stalno održavanje i poboljšavanje uvjeta, a u slučaju odabira novih koridora potrebno je izbjegavati zauzimanje površina vrijednih resursa,
- unapređivanje svih postojećih djelatnosti u prostoru u cilju postizanja što više razine zaštite okoliša, a u slučaju da se ne mogu postići zadovoljavajući uvjeti, planirati izmještanje.

Korištenje prostora klasificira se kroz podjelu prostora na područja izgrađenih dijelova naselja i dijelove rezervirane za daljnju izgradnju.

Prioritet u izgradnji trebaju imati još nerealizirani dijelovi izgrađenih područja; time se osigurava racionalnost u korištenju komunalne infrastrukture naselja.

Radi povećanja kvalitete uređenja naselja područja se diferenciraju na osnovi pretežitosti funkcija i to na:

- stambene zone, urbanih ili ruralnih osobina,
- zone centralnih i društvenih sadržaja,
- zone športa i rekreacije,
- gospodarske zone,
- zone urbanog zelenila.

Područja za razvoj stambenih zona trebaju biti predmet detaljne analize i parcelacije, te određivanja uvjeta komunalnog uređenja i gradnje, ukoliko su veća od 2,0 ha kroz izradu detaljnih planova uređenja. Detaljni planovi su također osnova i za rješavanje urbane komasacije, neophodne za uređenje prostora. Umjesto urbane komasacije, manje obvezujuća i češća forma rješavanja imovinsko – pravnih odnosa u vezi sa zemljištem je otkup zemljišta od strane Općine u cilju formiranja novih građevinskih zona.

Za područja za razvoj stambenih zona, površine manje od 2,0 ha i koje je u slučaju Kotoribe moguće parcelirati uz postojeće ulice ili u produžetku postojećih, nije potrebno posebno raditi planove uređenja užih područja.

Zone centralnih funkcija uglavnom su izgrađeni prostori i treba ih dovršiti izgradnjom nedostatnih sadržaja i uređenjem vanjskih, javnih površina.

Gospodarske zone treba povećati, jer su postojeće popunjene, odnosno svo zemljište je već prodano novim vlasnicima u svrhu gradnje građevina gospodarskih djelatnosti.

2 - CILJEVI

Novu zonu za sport i rekreaciju treba što prije planirati i izgraditi, čime se podrazumijeva i izgradnja sportske dvorane i igrališta za manje sportove.

Uz funkcionalno uređenje prostora naselja planiranjem se moraju obuhvatiti i sve vrste pojava okoliša unutar tog prostora (vode, zrak, tlo, vegetacija) i to ne samo kao površine, već kao supstance s međusobnim prožimanjem.

POSEBNU PAŽNJU TREBA POSVETITI POCOCIMA (KANALIMA) KOJI PROLAZE KROZ IZGRAĐENI DIO NASELJA I KOJI SU ZBOG ŠTETNIH UTJECAJA ČOVJEKA ZNATNO ZAGAĐENI. POTOKE TREBA NA LOKALNOJ RAZINI ŠTITITI, TJ. TREBA ZABRANITI UPUŠTANJE OTPADNIH VODA U NJIHOVE VODOTOKE, IZGRADITI KVALITETAN SUSTAV ODVODNJE OTPADNIH VODA, A DO TOG TRENUTKA PROVODITI PRIKUPLJANJE PUTEV INDIVIDUALNIH SUSTAVA, UZ DOSLJEDNO POŠTIVANJE MEHANIZAMA ZAŠTITE OKOLIŠA. TAKOĐER JE POTREBNO PLANSKIM RJEŠENJIMA UDALJITI GRADNJU OD VODOTOKA, GDJE GOD JE TO MOGUĆE, TE OSIGURATI ZAŠTITNI ZELENİ POJAS.

Općenito je važno prilagoditi želje i zahtjeve uvjetima prostora kroz selektivan pristup i poštivanje procjena o dopustivosti pojedinih zahvata.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja

UTVRĐIVANJE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA U ODNOSU NA POSTOJEĆI I PLANIRANI BROJ STANOVNIKA, GUSTOĆU STANOVANJA, IZGRAĐENOST, ISKORIŠTENOST I GUSTOĆU IZGRAĐENOSTI, OBILJEŽJA NASELJA, VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI KRAJOBRAZA, PRIRODNIH I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

U "Polazištima" ovog Plana u točki 1.1.3. izvršena je ocjena oblikovanja i namjene postojećih građevinskih područja.

Sadašnja stvarno izgrađena – zauzeta površina naselja iznosi cca 192,62 ha, od čega cca. 130,92 ha otpada na mješovitu – uglavnom stambenu namjenu, 25,48 ha na rezervirane zone i ostalo na infrastrukturu – 36,22 ha.

Zauzete površine naselja:

Tablica 47

Zauzete površine naselja Kotoriba po namjeni	površina /ha/	% u površini	
		zona	ukupno zauzete
zone centralnih sadržaja	4,0818	16,02 %	2,12 %
gospodarska namjena – malo i srednje poduzetništvo	1,6382	6,43 %	0,85 %
groblje	10,7724	42,26 %	5,59 %
zone – zelenilo, sport, rekreacija	8,9895	35,28 %	4,67 %
ukupno zone:	25,4819	100,0 %	13,23 %
mješovita namjena – pretežito stambena	130,9243		67,97 %
infrastruktura	36,2118		18,80 %
sveukupno:	192,62		100,0 %

- Za novu stambenu i drugu gradnju treba koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturuom. Novu gradnju treba provoditi na nedovoljno ili neracionalno izgrađenim dijelovima naselja (interpolacijom, dogradnjom, nadogradnjom ili zamjenom).

2 - C I L J E V I

- Obzirom na trend smanjenja broja članova domaćinstva, odnosno povećanja broja domaćinstava u odnosu na broj stanovnika, treba osigurati potreban prostor za gradnju stambenih jedinica.
- Potrebno je unutar građevinskog područja predvidjeti površine potrebne za organiziranje zona malog i srednjeg poduzetništva.
- Iz utvrđenih dosad važećih građevinskih područja isključiti znatne poljoprivredne, te površine namijenjene za strukture koje se *Zakonom o prostornom uređenju* mogu graditi izvan građevinskog područja.
- Spriječiti linearni rast naselja duž županijskih cesta, te poticati razvoj naselja po dubini prostora.
- Mjerama porezne politike potrebno je stimulirati korištenje zemljišta opremljenog infrastrukturom unutar građevinskog područja kao građevno, a ne kao poljoprivredno ili ono neprivedeno osnovnoj namjeni, tj. doprinijeti svrsishodnijem korištenju građevinskog zemljišta, prometne i komunalne infrastrukture unutar granica građevinskog područja.
- Svrhovitim zoniranjem spriječiti negativne efekte koji utječu na kvalitetu života i rada u naselju.
- Pri utvrđivanju građevinskih područja voditi računa o očuvanju i zaštiti vrijednih i osobito vrijednih poljoprivrednih površina.
- Uvođenje novih djelatnosti mora biti uvjetovano zadovoljavanjem *Kriterija zaštite okoliša* i prihvatnim mogućnostima prostora. U slučaju da to nije moguće treba planirati izmještanje, dok se postojeće lokacije ne bi smjele proširivati.
- Općenito, pri utvrđivanju građevinskog područja treba voditi računa o slijedećim ograničavajućim faktorima:
 - nepovoljni mikroklimatski uvjeti stanovanja,
 - zemljišta slabe nosivosti, tektonski rasjedi,
 - poplavna zemljišta i zemljišta s visokom podzemnom vodom,
 - zone obuhvaćene zagađenjem od nekih gospodarskih ili drugih aktivnosti,
 - infrastrukturni koridori.

PREMA PPMŽ-U, PRI UTVRĐIVANJU GRAĐEVINSKIH PODRUČJA ZA OPĆINSKO SREDIŠTE KOTORIBA TREBA:

- sagledati potrebe za prostorom, uvažavajući postojeća i planirana demografska kretanja, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja i posebnosti značajnih za dotično naselje,
- precizno inventarizirati infrastrukturne datosti (prometnice, vodovod, energetska mrežu, telekomunikacije, odvodnju i dr.) i procijeniti potrebne (ili poželjne) infrastrukturne zahvate u cilju poboljšanja kvalitete i standarda življenja, kao i stvaranja pretpostavki za razvitak gospodarskih djelatnosti,
- vrednovati značajke prostora i okoliša sa ciljem da se zaštite i sačuvaju vrijedni predjeli unutar naselja, odnosno da se ne obezvrijede temeljni resursi (vode, šume, poljoprivredni prostor i dr.),

2 - CILJEVI

- procijeniti vlasničko stanje i realne mogućnosti imovinsko-pravnog sređenja,
- procijeniti financijske mogućnosti pripreme i uređenja građevinskog zemljišta (lokalni proračun, sufinanciranje iz drugih izvora) kako bi se programi i potrebe uravnotežili sa stvarnim mogućnostima.

NA OSNOVU REZULTATA TIH ANALIZA MOGUĆA SU EVENTUALNA MANJA PROŠIRENJA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA.

Prilikom utvrđivanja građevinskih područja naselja u obzir treba uzeti i vrijednosti krajobraza i prirodnih cjelina. Nije moguće, a ni svrhovito, granicu građevinskog područja smatrati ograničavajućim faktorom za postavljanje ciljeva unapređenja i zaštite krajobraza i prirodnih vrijednosti. Detaljnija razrada građevinskih područja nije predmet ovog Plana, ali se na osnovi općih ciljeva zaštite okoliša unutar naselja definiraju smjernice i preporuke koje je potrebno poštivati prilikom izrade planova užeg područja:

- zadržati skladnu sliku gradnje unutar i izvan naselja na način da se ograniči katnost i maksimalna izgrađenost čestice,
- uvažavajući postojeću rahlu i uglavnom stambenu gradnju, u najvećoj je mogućoj mjeri potrebno zadržati udio postojećih zelenih i slobodnih površina unutar naselja,
- osigurati nove javne zelene površine kako prilikom otvaranja novih ulica ne bi došlo do maksimalne izgrađenosti, odnosno definiranja isključivo građevnih čestica.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Unapređenje uređenja naselja

- Voditi aktivnu politiku uređenja naselja Kotoribe s povećanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda.
- Obnoviti i uređivati građevine graditeljske baštine i njihovu okolicu.
- Uređivati središte kao mjesto tradicijskog graditeljskog identiteta s funkcijama usluga, kulture, kvartalnih djelatnosti i stanovanja.
- Usmjeravati novu stambenu i drugu gradnju u nedovoljno i neracionalno izgrađene dijelove naselja, već opremljene komunalnom infrastrukturom i građevinama društvenog standarda.
- Osigurati prostorne preduvjete za gradnju pretežito obiteljskih građevina s racionalnim gustoćama naseljenosti primjerenim prijelaznom tipu naselja.

Komunalna infrastruktura

Ciljevi za unapređenje prometne infrastrukture u naselju se prvenstveno odnose na podizanje kvalitete i sigurnosti prometnog sustava koji prolazi kroz naselje, a čija je gradnja i održavanje u općinskoj nadležnosti. Dinamiku otvaranja i uređenja novih ulica u cilju stvaranja

2 - CILJEVI

pretpostavki za stambenu i drugu gradnju treba predvidjeti i uskladiti s *Programom komunalnog uređenja Općine*, a na temelju planskih postavki u ovom Prostornom planu.

POTREBNO JE POVEĆATI ISKORIŠTENOST POSTOJEĆIH INSTALIRANIH TELEKOMUNIKACIJSKIH KAPACITETA, A ŠTO SE MOŽE OSTVARITI UKAPČANJEM NOVIH PRETPLATNIKA, ODNOSNO UKAPČANJEM DRUGOG (TREĆEG) TELEKOMUNIKACIJSKOG PRIKLJUČKA U DOMAĆINSTVU. ISKORISTIVOST INSTALIRANIH TELEKOMUNIKACIJSKIH KAPACITETA SE MOŽE POVEĆATI ZAMJENOM POSTOJEĆIH TELEKOMUNIKACIJSKIH PRIKLJUČAKA ZA ISDN-BRA PRIKLJUČAK.

IAKO JE NASELJE KOTORIBA ELEKTRIFICIRANO, STANJE U POGLEDU NAPAJANJA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM NIJE ZADOVOLJAVAJUĆE JER NEMA DOVOLJNO REZERVI.

- Izražena je potreba za detaljnijom elaboracijom ovog segmenta infrastrukturne opremljenosti, ali i razradom optimalnog snabdijevanja naselja električnom energijom u planovima užeg područja.
- Za kvalitetnu distribuciju električne energije potrebna je rekonstrukcija nekih postojećih 10/0,4 kV trafostanica, dijela niskonaponske mreže, te kućnih niskonaponskih priključaka.
- Pojavljuje se potreba osposobljavanja pojedinih novih zona, a za stvaranje pretpostavki gradnje u tim zonama potrebno je prilagoditi elektroenergetska postrojenja (rekonstrukcijom i dogradnjom).
- Napajanje gospodarskih zona treba riješiti sukladno optimalnom rješenju napajanja područja, tj. izgraditi potreban broj TS 10/0,4 kV (jedna ili više) i priključiti ih u 10 kV kabelsku mrežu podzemnim 10 kV kabelima.
- S obzirom da proširenje mreže ili gradnja trafostanica značajno opterećuju cijenu pripreme zemljišta i komunalnog uređenja, potrebno je razraditi optimalna rješenja snabdijevanja dijelova naselja.
- Podzemni vodovi ne predstavljaju ograničenje pri gradnji jer su polagani uzduž postojećih prometnica, dok se o zračnim vodovima pri gradnji unutar građevinskih područja mora voditi računa, tj. moraju se poštivati minimalne propisane udaljenosti.
- Postojeće zračne 10 kV vodove treba postupno zamijeniti podzemnim energetskim kabelima sukladno konfiguriranju nove 10 kV kabelske mreže i usklađeno s namjenom prostora na način, da novi podzemni kabeli ne predstavljaju ograničenje kod realizacije plana, za građevinska područja i prometnice.
- Plinski distributivni sustav je uglavnom definiran, te u cilju unapređenja opremljenosti naselja potrebno je težiti povećanju broja priključaka.
- Rekonstruirati stare čelične plinovode ugradnjom PE cijevi, te preurediti sustav srednjeg tlaka prema novim uvjetima preuzimanja s novog visokotlačnog državnog plinovoda.
- Za planirana građevinska područja naselja opskrba vodom biti će osigurana preko postojećih vodoopskrbnih cijevnih sustava. Potrebno je poticati razvoj vodoopskrbe u naselju u smislu postizanja cilja, tj. 100%-tne opskrbljenosti pitkom vodom.
- Prioritetno je dovršenje sustava za odvodnju otpadnih voda i centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.
- Uređenje gospodarske zone na način da se osigura zaštita prostora od mogućih negativnih utjecaja na okoliš.

2 - CILJEVI